

SA CRIADA TRAPASSERA

Açò diu que era un rector d'un poblet que tenia una criada molt trapassera. Sempe n'hi feia d'esguerrades.

Tenia el defecte d'esser llarga d'ungles i aprofitava ses estones que es rector tenia ocupades per menjar-se lo bo i millor que hi havia dins la casa.

Es rector se'n va arribar a cansar, d'ella, i un bon dia li va dir:

- Mira, he pensat que puc passar sense criada; he cercat un al·lotet per servir-me, i crec que em bastarà. Ensenya-li lo més necessari, mostra-li tot lo de la casa, i quan ja ho sabrà, te'n podràs anar.

Ella ho contà a s'enamorat, i, tan bandues com eren, van quedar pactats tots dos per fer-ne una an es rector.

Agafà es criadet nou, i cosa per cosa li anava mostrat tot lo de la casa i li deia es nom, però malament.

Li va mostrar es rector i li va dir que es deia "El Pare Santis Deis". I s'al·lotet se'l va aprendre de cor, en aquest nom. Després li va mostrar es llit i li digué que allò era es "potestatis".

- Mira, acò es "xirimitlis", -li deia mentres li ensenyava es peücs-, i açò són ets "escarabitis", i li ensenyava ses sabates. Va veure es moix i li va dir que allò era es "ratipoti", i es foc sa "clarència". Li mostrà llavores sa pallissa i va dir que es deia es "vitroc"; el passejà p'es carrers i li digué que eren ses "llongues llargues".

Quan el va tenir ensenyat així, va avisar es rector que ja se'n podia anar, i van quedar arranats p'es vespre.

Ella, què fa? Fa venir s'enamorat; i quan va esser ben fosc, que tothom dormira, va ben carregar un ase de doblers, sobrassades, cuixots i tot lo bo i millor que van trobar dins la casa. Quan ho tengueren carregat, fermaren un cerro d'estopa a sa coa d'es moix, li van pegar foc i van fugir deveres.

Es moix quan sent sa calentor devers sa carn, parteix com un coet cap a sa pallissa on hi jeia es criadet, que estava just davall s'estudi d'es rector, i pegà foc a sa palla. Es petit, just que se n'entem, s'aixeca i se'n va a s'estudi d'es rector i per despertar-lo li deia:

Pare Santis Deis,

vos qui estau en potestatis

posau-vos es xirimitlis

i ets escarabitis
que el retipoti ha vengut
tot carregat de clarència
ha tengut poca prudència
i ha pegat foc an es vitroc.

El rector, quan el va sentir, no el va entendre cap mot, i es girà a s'atre costat.
S'al·lotet després corre cap en es balcó i comença a dir també:

Germans i parroquians,
correu per ses llongues llargues
que el retipoti ha vengut
tot carregat de clarència
ha tengut poca prudència
i ha pegat foc an es vitroc.

Però sa gent tampoc no es va moure; ell fugí a corrents, i rectoria i rector al
punt va estar tot encès, i encara hi deu estar, si no ho han apagat.

Rondalla extreta de *Rondaies de Menorca* volum II d'**Andreu Ferrer Ginard**